

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการวิจัย

เรื่อง

**คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกับการ
ตรวจสอบการแสดงผลบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรง**

ตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295

**The National Counter Corruption Commission and The Inspection of the
account showing assets and liabilities of the Politician under the Constitution**

section 295

โดย

ดร. ปัญญา อุดชาชน

ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

มีนาคม 2549

ISBN 974-94043-4-3

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการวิจัยเรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกับการตรวจสอบการ
แสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม
รัฐธรรมนูญ มาตรา 295

1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.1 เพื่อศึกษาหลักการตรวจสอบการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ
- 1.2 เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295
- 1.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ขอบเขตการศึกษา

- 2.1 ศึกษาผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295 ตั้งแต่ปีที่จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน (ธันวาคม 2548)
- 2.2 ศึกษาโดยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีระบบกฎหมาย Common Law และประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส ที่มีระบบกฎหมาย Civil Law เป็นต้น

3. วิธีการศึกษา

3.1 ประเภทข้อมูล

- 3.1.1 ข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ รายงานประจำปีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเอกสารต่างประเทศ
- 3.1.2 ข้อมูลจากข้อคิดเห็นของนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ ตลอดจนการประชุมสัมมนาทางวิชาการรวมถึงการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

3.2 วิธีเก็บข้อมูล

3.2.1 คั่นคว้าจากสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

3.2.2 คั่นคว้าจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

3.2.3 คั่นคว้าจากเอกสารของต่างประเทศ

3.2.4 คั่นคว้าจาก Internet

3.3 วิธีวิเคราะห์

การศึกษาวิจัยลักษณะเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ทางนิติศาสตร์โดยเน้นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

3.3.1 การวิจัยเอกสาร โดยเริ่มต้นรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสารเกี่ยวข้องของไทยและต่างประเทศ เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้น

3.3.2 การศึกษาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์แล้วสังเคราะห์เพื่อหาบทสรุปและข้อเสนอแนะต่อไป

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 295 วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา 292 หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ให้นำบทบัญญัติมาตรา 97 มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

การศึกษาวิจัยเรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกับการตรวจสอบการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295 มีบทสรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งมีความผิด ต้องห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ น้อยกว่าห้าปี

4.2 เนื่องจากกระบวนการไต่สวนที่ขาดประสิทธิภาพจึงใช้เวลานานในการไต่สวน

4.3 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐสภาควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ มาตรา 295 วรรคแรก และมาตรา 293 วรรคสอง รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะต้องได้รับการพัฒนาด้วยระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ (Management Information System) ด้วย

Executive Summary

Topic Research : The National Counter Corruption Commission and The Inspection of the account showing assets and liabilities of the Politician under the Constitution Section 295

1. The Objective of study

1.1 To study the principle of the inspection of the account showing assets and liabilities and the organization power for inspection.

1.2 To study the National Counter Corruption Commission's performance concerning the inspection of the account showing assets and liabilities of the Politician under the Constitution section 295.

1.3 To study the problem and the obstruction in order to recommend in the inspection of the exercise of state power in practice.

2. The Scope of Study

2.1 To study the National Counter Corruption Commission's performance concerning the inspection of the account showing assets and liabilities of the Politician under the Constitution section 295 since the year to set up the National Counter Corruption Commission to December 2005.

2.2 To Compare study between foreign countries, for exemple, the United state of America in common law system and the Republic of France in civil law system.

3. The Methodology

3.1 Kind of Data

3.1.1 Documentary data, for exemple, the Constitution ; the organic law ; the Constitutional Court decision ; the National Counter Corruption Commission annual report and the foreign document.

3.1.2 Brainstorming session data of Thai and foreign academics including the Executive's interview in the office of the National Counter Corruption Commission.

3.2 Data Collection

3.2.1 Search from the office of the Constitutional Court and the office of the National Counter Corruption Commission.

3.2.2 Search from the university library.

3.2.3 Search from the foreign document.

3.2.4 Search from the internet.

3.3 Analysis Method

This research is the qualitative study in legal method that concentrates on the documentary research.

3.3.1 The documentary research that begin in Thai and foreign data collection, for exmle, the Constitution ; the organic law on the National Counter Corruption in 1999.

3.3.2 The study in the Constitutional Court decision and the National Counter Corruption Commission' s petition.

3.3.3 The analysis and synthesis data in 3.3.1 and 3.3.2 for the conclusion and recommendation.

4. The Conclusion and Recommendation

The Constitution of the Kingdom of Thailand 1997 article 295 paragraph 1 provides that any person holding a political position who intentionally fails to submit the account showing assets and liabilities and the supporting documents as provided in this Constitution or intentionally submits the same with false statements or conceals the facts which should be revealed shall vacate office as from the date of the expiration of the time limit for the submission under section 292 or as from the date such act is discovered, as the case may be, and such person shall be prohibited from holding any political position for five years as from the date of the vacation of office and paragraph 2 provides that when the case under paragraph one occurs, the National Counter Corruption Commission shall refer the matter to the Constitutional Court for further decision, and when the decision of the Constitutional Court is given, the provisions of section 97 shall apply mutatis mutandis.

The research in the National Counter Corruption Commission and the Inspection of the account showing assets and liabilities of the Politician under the Constitution section 295 has the conclusion and the recommendation as follow:

4.1 The politician who has political offence shall be prohibited from holding any political position less than five years.

4.2 Because the inquiry process is not efficiency, so, it takes a long time for inquisition.

4.3 To solve these problems, The Parliament should amend the Constitution in Constitution section 295 paragraph 1 and Constitution section 293 paragraph 2 including the organic law. In addition, the office of the National Counter Corruption Commission shall be developed by the management information system too.